



Växtskydd i ekologisk frukt

Det saknas fortfarande godkända växtskyddsmedel med såpa, olja och svavelkalkvätska. Men dispensansökningar är inlämnade till Kemikalieinspektionen.

Numera måste alla växtskyddsmedel godkännas av Kemikalieinspektionen. LRF har skickat in en dispensansökan om växtskyddsprodukter med såpa och en ansökan om svavelkalkvätska. Ytterligare en dispensansökan om paraffinolja är på gång. Det finns inte heller några godkända produkter med kaliumbikarbonat. När det kommer nya registreringar eller dispenser kommer information om detta på Kemikalieinspektionens och Jordbruksverkets webbplatser.

Skriften ”Växtskydd i ekologisk fruktodling 2013” uppdateras när besluten är tagna. Skriften kan då hämtas från Jordbruksverkets webbplats.

Bevattning mot skorv

Om man kan locka skorvsporer att gro och sedan utsätta dem för torka kan de inte göra någon skada i fruktodlingen. Danska försök har bekräftat detta, men tyvärr är inte resultaten helt tydliga.

Bevattning av övervintrade blad med skorvsporer har testats i fem odlingar under 2011 och 2012.

– Bevattningarna utfördes då skorvvarningsprogrammet Rimpro visade att det fanns många mogna skorvsporer samtidigt som väderleksprognosen lovade torr väderlek i åtminstone 12 timmar, säger rådgivaren Maren Korsgaard, som ledde försöken.

I tre odlingar bevattnades några försöksrutor med små sprinklers som hängdes upp i träden. I de andra odlingarna användes bevattningsvagnar. I en av odlingarna bestod den av en ombyggd spruta och i den andra odlingen av en ombyggd flytgödselspridare. Det gjordes mellan fyra och tolv bevattningar under perioden april till början av juni.

Positivt, men lite osäkert

Första året blev det en tendens till mindre skorv i två av odlingarna, men en svag ökning av skorv angreppen i en tredje. Dessa tre odlingar var helt obesprutade.

– Den blöta sommaren 2011 visade metodens begränsning. Om odlingen inte är fri från skorv vid midsommar medför en fuktig sommar stora skorv angrepp, säger Maren Korsgaard.

Två fruktodlingar besprutades med svavel och där blev det första året inga skorv angrepp alls.



Sprinklerbevattning på marken kan aktivera skorvsporer när det är torrt och de inte kan göra skada. Foto: Maren Korsgaard.

Våren 2012 hade flera torra perioder med bra förutsättningar för bevattning mot skorv. I en odling hade skorv angreppen i september minskat signifikant från 47 till 12 procent i bevattnade rutor.

– Den goda effekten kan förklaras med att bevattningen kompletterades med sprutning med svavel och kaliumbikarbonat mot skorv, säger Maren. Det kom nämligen en skorv infektion i mitten av maj under en period med ostadigt väder och den kunde inte förebyggas med bevattning. Denna infektion bekämpades med sprutning.

I ytterligare två odlingar fanns en tendens till att bevattningen minskade skorv angreppen på frukten, men i två odlingar fanns en tendens till ökade skorv angrepp, men dessa skillnader var i inte signifikanta.

Kan fungera vissa säsonger

Slutsatsen är att man under vissa säsonger kan minska skorv angreppen med hjälp av bevattning.

– Vattningen bör göras när det finns många mogna askosporer och det är en torr dag med luftfuktighet under 85 procent, poängterar Maren. Man ska då vattna två gånger på jordytan med minst 0,2 mm vatten under morgonen med en timmes intervall. Det är viktigt att få en jämn bevattning som träffar hela jordytan så att alla sporer träffas av vattnet.

Bevattningen kan behöva kompletteras med andra åtgärder under perioder med ostadigt väder då bevattningen inte har någon effekt.

– Vattning mot skorv kan bidra till att minska skorv angreppen, men kan inte fungera som enda åtgärd, säger Maren. Robusta sorter, beskärning, låg kvävenivå och att ta bort och påskynda nerbrytningen av gamla löv kan i kombination minska skorv angreppen betydligt. Maren arbetar vidare med metoden under 2013.

Läs mer: www.ecoadvice.dk, välj Projekter.

Matnyttigt om bin

En fruktodlare som har hjälp med pollineringen av många bisamhällen får en större skörd jämfört med en odlare utan bin.

Nu kan odlare lätt få kontakt med professionella biodlare som hyr ut sina bisamhällen via biodlingsföretagarnas webbplats. Det kan kosta mellan 400 och 600 kronor per samhälle för en fruktodlare.



Det finns information om bin och humlor på Jordbruksverkets webbplats.

Ekologisk honung

Om du idag är konventionell biodlare och vill ställa om till ekologisk honungsproduktion är det en omställningsperiod på minst ett år. Under omställningsperioden ska vaxet i bikupan ersättas med vax från en godkänd ekologisk biodling.

I vissa fall kan konventionellt vax få användas under omställningen. Det gäller då det inte finns ekologiskt bivax att få tag på eller om det tillgängliga vaxet inte är förorenat med ämnen som inte är godkända för ekologisk produktion. Vax från cellock (täckvax) kan också godkännas.

Läs mer om bin och honungsproduktion på www.jordbruksverket.se, klicka på Djur > Olika slags djur > Bin och humlor.

Gynna mångfalden

Broschyren "Gynna mångfalden" berättar om hur du med enkla åtgärder kan få fler pollinatörer, fåglar, nyttodjur och fåltvilt. Här finns också instruktioner hur du bygger fågelholkar.

Läs och ladda hem broschyren i Jordbruksverkets webbutik.

Kalkyler för fruktodling

Häftet "Ekonomi i fruktodling – kalkyler för äpple" från 2010 finns nu åter att beställa. I den nya versionen är några sifferfel ändrade. Det är kostnaden för nyplantering som är rättad till cirka 350 000 kr per hektar, inklusive arbetskostnader. Häftet kan läsas och beställas från Jordbruksverkets webbutik.

Bra info på dansk webb

På Dansk LandbrugsInfo finns mycket information om fruktodling och annan trädgårdsodling. Gå in på www.landbrugsinfo.dk, klicka vidare på > Planteavl > Havebrug > Frugt og bær. Därifrån kan man välja fruktslag, till exempel Æbler, Pærer, Blommer eller Kirsebær. Mycket information är öppen för alla, till exempel Sortlista för äpple. Det finns även annan information som kräver medlemskap i Dansk Landbrug.

Aktuella kurser och aktiviteter

Fältkurs i ekologisk odling av äpple på Äppelfabriken, Färingsö 30 maj. Kirsten Jensen, Länsstyrelsen medverkar. Kursen är främst för företagare i Mälardalenregionen. Anmäl dig via kalendariet på Länsstyrelsens webbplats för Stockholms län. Kontakta Mette Kjøbek Petersen, mette.kjorbekpetersen@lansstyrelsen.se, 08-785 41 97.

Kurs i fruktodling i Kivik, 11 juni. Rådgivaren Hanne Lindhard berättar om danska erfarenheter med mekanisk ogräsbekämpning, skorv samt grundstammar för ekologisk odling. Den tyske forskaren Peter Maxin berättar om skorv och lagringssjukdomar. På eftermiddagen besöker vi två ekologiska fruktodlingar. Kontakta Johan Ascard, 0730-415287, johan.ascard@jordbruksverket.se.

Fältvandring i ekologisk vinodling, 18 juni kl. 18.30, Ästad Gård, Tvååker. Upplev en av Sveriges största vinodlingar på 4 hektar. Anmäl dig på kompass.lrf.se (kod 19106) eller till Växa Sverige 010-471 00 00. Kontakta Pauliina Jonsson, 010-471 03 32.

Nyhetsbrevet är gratis.
För att få det via e-post, anmäl dig på www.jordbruksverket.se
(välj Prenumerera och sedan Ekologiskt lantbruk).
Nyhetsbrevet finns även på Jordbruksverkets webbplats
www.jordbruksverket.se/ekofruktbrev

Redaktion:
Johan Ascard, Jordbruksverket, Alnarp,
tfn 040-41 52 87, e-post: johan.ascard@jordbruksverket.se

Lena Andersson, Jordbruksverket, Jönköping
tfn 036-15 60 53, e-post: lena.andersson@jordbruksverket.se



Europeiska jordbruksfonden för
landstyggsutveckling: Europa
investerar i landsbygdsområden

